

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 19:31

יציאת השבת: 20:33

ו' תמוז תשע"ז

גיליון מס' 323

שאל אביך ויגידך

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

להכות או לדבר

בפרשתנו הקב"ה אומר למשה רבנו לדבר אל הסלע, ומבטיח שהמים יצאו מתוכו - "ודיברתם אל הסלע... ונתן מימיו, והוצאת להם מים מן הסלע". ההוראה המפורשת שניתנה היא 'לדבר' אל הסלע, בניגוד לאירוע שהתרחש 40 שנה קודם לכן, כאשר משה רבנו נצטווה 'להכות' בסלע - וגם אז יצאו המים מתוכו - "והכית בצור, ויצאו ממנו מים, ושתה העם". הפעם משה רבנו אמור לדבר אל הסלע. אולם במקום לדבר אליו, הוא בוחר להכות בו. כאשר דבר לא קורה, משה מחליט להכות על הסלע פעם נוספת, ואז אכן פורצים מתוכו המים. על העניין הזה משה לא נכנס לא"י. מה ההבדל בין שני המקרים?

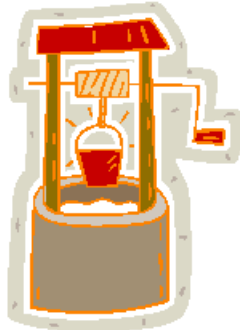
גישה אחרת בחינוך.

ארבעים שנה מוקדם יותר, כאשר נאמר למשה רבנו להכות בסלע, בני ישראל יצאו בדיוק מעולם העבדות הקשה של מצרים - ולכן "המכות" היו שפה שהם הבינו היטב. אולם הפעם, משה אמור היה להוביל דור אחר, דור חדש, דור שצמח בעולם של חירות וחופש; דור שהיה זקוק ליחס שונה, ליחס של "דיבור".

בעבר היינו צריכים את המכה ע"מ להתעורר ולהשתנות, אך כיום אנו זקוקים לדיבור רך היכולת שלנו להתגמש ולשנות את גישתנו לנוכח המציאות המתחדשת - כאשר אנו תמיד נשארים נאמנים לתורה ולמצוותיה - תקבע באופן מהותי, אם נזכה "להכנס" אל תוך "ארץ ישראל" - כלומר, אל השלב הבא ברצף ההיסטורי הלאומי שלנו, אם לאו. ילדינו זקוקים לגישה אחרת, מקרבת ע"מ שנוכל להצליח בחינוכם.

אש התורה/הרב שרגא סימונס

1. מה ההבדל בין חוקה למצווה? (י"ט, ב' שפתי חכמים)
חוקה זו גזרה שאין לה טעם, אין אנו מבינים את הסיבה והטעם לקיומה ושאר המצוות מבינים את הטעם לציווי.
2. מדוע התורה השתמשה במילים "זאת חוקת התורה", היה אפשר לכתוב "זאת התורה"? (י"ט, ב' רש"י)
כיון שהשטן ואומות העולם היו שואלים מהי המצווה הזאת ומה הטעם שבה, לכן ה' אמר חוקה-גזרה היא מלפני ואין לכם רשות להרהר אחריה.
3. מהם שלושת התנאים לפרה אדומה? (י"ט, ב')
א. תמימה באדמימות- כולה אדומה, שתי שערות שחורות פוסלות.
ב. אשר אין בה מום.
ג. אשר לא השתמשו בה לעבודה "לא עלה עליה עול".
4. היכן עשו את כל פעולות הכנת הפרה האדומה? (י"ט, ג' רש"י)
מחוץ לשלושת המחנות. מחנה שכינה, לוי וישראל.
5. מניין למדים ששחיתת הפרה ושריפתה כשרים בזר ולא חייב בכהן? (י"ט, ג')
מהמילים: "ושחט אותה לפניו" - זר שוחט ואלעזר רואה. ובשריפה נאמר: "ושרף את הפרה לעיניו".
6. מה משליך הכהן אל תוך שריפת הפרה? (י"ט, ו')
עץ ארז, אזוב ושני תולעת.
7. הפרה האדומה מטמאת טהורים ומטהרת טמאים, מניין? (י"ט, ז'-ח')
מטמאת טהורים שכל אלו שהתעסקו בהכנתה נטמאו עד הערב ומטהרת את טמאי המת.
8. כיצד מטהרים את טמאי המת ומה דין טמא לנפש שנכנס למקדש ולא נטהר? (י"ט, י"ב-י"ג)
מזים עליהם מי אפר פרה אדומה ביום השלישי וביום השביעי לטומאתם. ומי שנכנס למקדש טמא עונשו כרת.
9. "ויבאו בני כל העדה" - לשם מה התורה מדגישה כל העדה? (כ', א' רש"י)
ללמדנו שהכוונה לעדה השלמה שיכנסו לא"י, שכבר מתו מתי המדבר שנגזרה עליהם גזרת המרגלים למות במדבר ואלו פרשו לחיים ויכנסו.
10. מדוע נסמכה פרשת מיתת מרים שבשנה ה-40 ליציאת מצרים, לפרשת פרה אדומה שבשנה השניה ליציאת מצרים? (כ', א' רש"י)
לומר לך מה קורבנות מכפרים ופרה אדומה מכפרת אף מיתת צדיקים מכפרת.
11. מניין למדים שבזכות מרים היו מים לעדה במשך 40 שנה במדבר? (כ', ב' רש"י)
שנאמר לאחר פטירתה "ולא היה מים לעדה" - כיון שמרים נפטרה, נסתלקה הבאר שהיתה בזכותה.

מעשיך גדולים משל מלאך

השבוע ציינו בעולם החסידות את יום פטירתו של הרבי מנחם מנדל שניאורסון מליובאוויטש

בחג השבועות תשמ"א נתן הרבי כח ליהודי לפעול ולהבין שכל יהודי יותר גדול ממלאך... וכך הסביר את דבריו: "כששואלים מה מדוייק יותר - ציור או תמונה של מצלמה - ברור שתמונת המצלמה מדוייקת יותר. הציור הכי טוב של הצייר הכי מומחה לא יגיע לעולם לדיוק של התמונה שצילמה המצלמה.

ואם-כן לכאורה תמונה: איך ייתכן שציור הפחות מדוייק מתמונה יכול להיות שווה מיליוני דולרים, ואילו התמונה המדוייקת מהציור שווה לכל היותר דולר או שניים?

ראשית, את התמונה מייצרת מכונה - מצלמה. אדם יכול ללחוץ על הכפתור ולצלם בלי להשקיע מאומה מכוחותיו, לכן היא שווה מעט.

הציור, לעומת זאת, הוא מעשי ידי אדם. הצייר מתייגע ומשקיע בציור את כל-כולו, בריכוז רב ומתוך ניצול כישורותיו - לכן הציור שווה הרבה יותר ועשוי להגיע גם לשווי של מיליוני דולרים.

שנית, תמונת המצלמה אמנם מדוייקת יותר מציור, אך מאידך בציור עשוי להיות הרבה יותר 'חיות' מאשר במצלמה.

זהו בדיוק ההבדל בין עבודת המלאכים לעבודת הנשמות של בני - עבודת המלאכים היא בדיוק מוחלט. הם אינם עושים שום טעות, שום סטייה ממה שנצטוו, הכל בתכלית השלמות, הם כמו מצלמה, כמו מכונה, הם לא השקיעו מאומה בעבודתם משום שלא היו צריכים להתגבר על שום יצר הרע. לכן, כמו בתמונה של מצלמה, ערך עבודתם לא שווה הרבה.

היהודי, לעומתם, עבודתו אינה מדוייקת. ייתכן שהוא חוטא לא פעם, יש בו אפילו

סטייה גדולה ממה שנצטווה, אך הוא לא מכונה. הוא עושה הכל ביגיעה ומשקיע בעמל את כישוריו. הוא זה שנאלץ להתמודד כל העת עם היצר הרע ולהשקיע לשם-כך את כל כוחותיו - לכן, למרות שעבודתו אינה בשלמות לפי הכוונה ממש, ולעתים אפילו רחוקה מאד משלמות, השווי שלה עשוי להגיע גם לעשרה מיליון דולר, בהתאם לכוחות שהשקיע..."

12. מה ציווה ה' את משה לעשות כדי שיהיו מים לבנ"י? (כ', ז') לקחת את המטה ולדבר אל הסלע שיוציא מים.

13. מניין למדים שהקב"ה חס על ממונם של ישראל? (כ', ח' רש"י) שה' אמר למשה "והשקת את העדה ואת בעירם" - הבהמות.

14. "להקדישני לעיני בני"י" - כיצד היה נעשה קידוש ה' ע"י דיבור אל הסלע? (כ', י"ב רש"י) אילו היה מדבר אל הסלע והיה מוציא מים, בנ"י היו אומרים מה הסלע שאינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרנסה מקיים דבר ה' ע"י דיבור, כך אנו נלמד מזה קל וחומר.

15. מה בקשו בני"י ממלך אדום ומדוע? (כ', י"ז) בקשו לעבור בארצו כדי שלא יצטרכו להקיף את אדום כדי להיכנס לא"י.

16. היכן נפטר אהרון ומה פירוש המקום הזה? (כ', כ"ב רש"י) אהרון נפטר בהר ההר שזהו הר קטן על גבי הר גדול, כתפוח קטן על גבי תפוח גדול.

17. מה קשה לרש"י במילים "הר ההר" וכיצד הוא מתרץ? (כ', כ"ב רש"י)

הקושי: מהיכן נשאר הר, הרי עמוד הענן השווה את ההרים כשיישר לפנייהם את הדרך? התירוץ: אלא שנשארו שלושה הרים: הר סיני למתן תורה, הר ההר לקבורת אהרון והר נבו לקבורת משה.

18. כמה זמן התאבלו בני"י על אהרון ומדוע? (כ', כ"ט רש"י) 30 יום כיוון שאהרון היה רודף שלום ומטיל שלום בין בעלי מריבה ובין איש לאשתו.

19. בני"י נדרו שאם ה' יתן בידיהם את "העם הזה", מי העם הזה ומדוע לא נקבו בשמו? (כ"א, א' רש"י)

העם היה עמלק. אלא שעמלק שינה את לשונו לדבר בלשון כנען וכיוון שלבושם היה של עמלק, בנ"י אמרו נתפלל מבלי להזכיר את שמם כי לא ידעו אם הם עמלקים או כנענים.

20. "וישמע הכנעני" מה שמע? (כ"א, א' רש"י)

שמע שאהרון מת ונסתלקו ענני הכבוד שהגנו על עמ"י ושבנ"י מתקרבים אליהם להיכנס לא"י.

הלימוד בעלון מוקדש

לרפואת מיכל בת יעל דינה

לעילוי נשמת בנימין בן יוסף הכהן ז"ל

יצחק בן וירג'ניה בן יהושע (פייג) ז"ל

לקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com

לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

וועלית לאין ערוך מעבודתם של המלאכים.

גם אם כשלת, טעית והפרת את הברית בינך לבין יוצרך, אל תיפול ברוחך, תקום על רגליך, תעבוד את בוראך בדיוק מהמקום בו הינך נמצא, התעלה והעלה איתך עוד יהודי אל דרך המלך, עבודתך חשובה, רצויה ומקובלת יותר ממלאכי השרת...

בורא עולם בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, מדוע לא נתן אותה למלאכים? הרי הם קרובים אליו יותר, קדושים יותר ונטולי יצר הרע, לא טועים ולא מאכזבים. אך בורא עולם אינו מחפש את השלמות הבאה מחמת קדושה מבטן, אלא את העמל, את הרצון, את ההתעלות מתוך הקושי.

דווקא לנו, לנשמות כאן למטה נתן הבורא את התורה, כי עבודתנו שווה, חשובה